

บทคัดย่อ

ในปีพุทธศักราช 2520 ตำบลตาลชุมมีพื้นที่ป่าไม้อยู่จำนวน 34,111.85 ไร่ จากพื้นที่ทั้งหมด 40,918.41 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 83 ปัจจุบันเกษตรกรในเขตพื้นที่ใกล้ป่าได้บุกรุกเข้าไปทำลายป่าไม้เพื่อทำการเกษตรกรรมมากขึ้น อันเนื่องมาจากแหล่งที่ทำกินเดิมขาดแคลนน้ำ จึงเป็นผลให้เกษตรกรเข้าไปจับจองพื้นที่ป่าและถางป่าไม้แล้วเปลี่ยนเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ทำให้ป่าไม้ถูกลดพื้นที่ลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งทำให้เกิดปัญหาตามมาคือสภาพดินถูกทำลายจากการใช้สารเคมี และเมื่อไม่มีต้นไม้ใหญ่ยึดหน้าดินไว้ พอถึงฤดูฝนหน้าดินก็ถูกชะล้างได้ง่าย เกิดน้ำป่าไหลหลากลงมา สร้างความเสียหายให้กับประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้เคียง การนำเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ก็เพื่อสร้างความตระหนักให้ประชาชนในเขตตำบลตาลชุมได้เห็นถึงความสำคัญของป่าไม้และเกิดความหวงแหน ร่วมใจกันที่จะอนุรักษ์ป่าไม้ไว้ดังเดิม โดยใช้ระบบภูมิสารสนเทศศึกษาสภาพป่าไม้ที่ถูกเปลี่ยนแปลงเป็นพื้นที่เกษตรกรรม และการลงสำรวจพื้นที่จริง ในเขตพื้นที่ศึกษา จำนวน 5, 312.49 ไร่ แบ่งออกเป็นพื้นที่หลักๆ ออกเป็น 5 ส่วน คือ ไร่ข้าวโพด , สวนยางพารา , สวนลำไย , สวนสัก และป่าไม้ พบว่า มีพื้นที่ที่ถูกเปลี่ยนเป็นพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมด 3,122.40 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 58.77 โดยมี ไร่ข้าวโพด จำนวน 1,254.91 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 23.62 , สวนยางพารา จำนวน 633.34 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.92 , สวนลำไย จำนวน 624.00 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.75 และสวนสัก จำนวน 610.15 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.49 ทำให้คงเหลือพื้นที่ป่าไม้ จำนวน 2,190.10 ไร่ คิดเป็น ร้อยละ 41.23 แสดงให้เห็นว่าในรอบ 34 ปีที่ผ่านมามีการบุกรุกป่าไม้เกินกว่าครึ่งแล้ว เมื่อนำผลการศึกษานี้ไปเผยแพร่ต่อประชาชนในเขตใกล้พื้นที่ศึกษาแล้วประเมินความพึงพอใจพบว่า โดยรวมมีระดับพึงพอใจปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมทุกรายการเท่ากับ 3.42 และเมื่อจำแนกตามประเด็นในการสอบถาม พบว่า ประชาชนมีความรู้เรื่องผลกระทบจากการตัดไม้ทำลายป่าและได้รับประโยชน์จากถ่ายทอดความรู้ของโครงการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก และประเด็นการเป็นผู้เผยแพร่ความรู้นี้ต่อบุตรหลานหรือบุคคลใกล้เคียง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 อยู่ในระดับพึงพอใจปานกลาง แสดงให้เห็นว่าประชาชนมีความรู้เรื่องป่าไม้และผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่าแต่ไม่มีความตระหนักต่อการที่จะหยุดตัดไม้ทำลายป่าและไม่สามารเป็นผู้นำที่ดีที่จะเผยแพร่ความรู้ต่อบุตร หลาน หรือบุคคลใกล้เคียงได้